

**Posudek diplomové práce
Benátky jako obraz duše moderního člověka.
Literární tvorba Paola Barbara,
kterou předložila Kateřina Slavíková,
ÚRS FFUK, září 2007**

Kateřina Slavíková napsala práci o jednom z méně známých současných spisovatelů Paolu Barbarovi (vl. jm. Ennio Gallo), jehož tvorba je nerozlučně spjata s literárním toposem benátské laguny. Třebaže je zřejmé, že se seznámila s celým autorovým dílem, svou pozornost soustředila na esejisticky laděný román *Venezia, la città ritrovata* z roku 1997.

Diplomantka projevila velké zaujetí Barbarovým dílem i silný osobní vztah k Benátkám, které jsou skutečným protagonistou většiny jeho próz. Autorovo dílo se rozhodla uchopit právě především prostřednictvím literárního toposu Benátek, který má především v evropské literatuře svou tradici a pevné místo. Třebaže práce obsahuje rozsáhlou přílohu, v níž diplomantka kromě stručného nástinu historie města představuje také zrod a proměny benátského „mýtu smrti“ v literárních dílech a uvádí ve zkratce autory, jejichž tvorba byla či je nějakým způsobem s Benátkami spojena, v práci samotné se konfrontacím a komparacím spíše vyhýbá a omezuje se na popisnou interpretaci Barbarova díla.

Sama ostatně svou práci označuje za „interpretačně zaměřenou“ (s. 117), což je samozřejmě zcela legitimní přístup. Autorčina interpretace má však převážně kompilativní charakter, samostatných a původních soudů v ní najdeme jen velice málo. Kdybychom odstranili všechny cizojazyčný text citací z primární a sekundární literatury (který by měl být správně podle pravidel k vypracování diplomových prací

přeložen do češtiny), domnívám se, že rozsah práce by byl přibližně třetinový. Nicméně oceňuji, že diplomantka pracuje se sekundární literaturou inteligentně a profesionálně a výběr úryvků z primární literatury svědčí o její hluboké znalosti textu. Ten však nepodrobuje analýze, jednotlivé ukázky z Barbarových textů jsou vlastně pospojovány stručným komentářem, který je představuje či předem konstatuje a vyvozuje závěry, v ukázkách následně ilustrované.

Práce má na rozdíl od labyrintické povahy Benátek jasný řád, je ukázněná, rozdělená do mikrokapitol, v nichž diplomantka představuje detailní aspekty autorova vnímání a znázorňování tří hlavních témat jeho tvorby: času, prostoru a pohybu a jejich vzájemných korelací. Diplomantka dala uspořádání témat a dílčích motivů podobu cesty, vedené jak v konkrétní „pozemní“, tak i abstraktní spirituální dimenzi a nacházející dvě vyústění. Neomezila se však pouze na obsahovou stránku díla, ale v kratší kapitole se věnuje i formálním aspektům Barbarova stylu. Tuto část považuji za obzvlášť zdařilou. Vyplývá z ní, že Paolo Barbaro je další z italských spisovatelů, jejich literární výraz nezdeformoval vliv humanitně zaměřeného studia. Ona snaha „uchopit a vyjádřit co nejpřesněji to ‚podstatné‘ a závažné z pozorované skutečnosti“ (s. 103-104) a zároveň nerezignovat na „emocionalitu“ vypravěčova pohledu, na lyrický subjekt, je patrná i v osobních poetikách jiných spisovatelů-inženýrů, za všechny uvedme Carla Emilia Gaddu a Prima Leviho.

Překvapivý je optimismus, k němuž soudě podle podkapitoly „Všemu navzdory“, Barbaro dospívá. Či spíše, který v něm byl latentně přítomný vždy, ale který nakonec explicitně vyjadřuje. (Nevěřím, že k optimistickým závěrům lze dospět cestou poznání a rozumových úvah. To je ovšem jen poznámka pod čarou, nechci nakousnout debatu, která by přesahovala cíle diplomantčiny práce.) Když říkám překvapivý, nemíním tím falešný či nevěrohodný. Barbarova optimistická víra

v budoucnost se samozřejmě nevztahuje jen k osudu Benátek, a v tom obecnějším smyslu se s ní u italských autorů zabývajících se „duší moderního člověka“ a reflektujících jeho vztah s okolním světem nesetkáváme často.

Kateřině Slavíkové se tedy nakonec podařilo vytvořit dost přesvědčivý a plastický portrét spisovatele Paola Barbara a s nelehkým úkolem představit a interpretovat jeho esejisticky laděné dílo se vypořádala se ctí. Přestože postrádám, jak už jsem předeslala, samostatnější kritický přístup diplomantky a uvítala bych, kdyby se stále nedovolávala pouze soudů autorů sekundární literatury, hodnotím její práci jako velmi zdařilou a oceňuji i její kultivovanou formální stránku.

Závěrem: Práce Kateřiny Slavíkové zcela splňuje požadovaná kritéria a proto ji plně doporučuji k obhajobě.

V Praze 14/9/07

PhDr. Alice Fiemrová, Ph.D.

oponentka